

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXVII. — Izdan in razposlan dne 30. julija 1907.

Vsebina: (Št. 169—171.) 169. Razglas, s katerim se objavljajo predpisi o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi za tehtanje naloženih spravljalnih voz (takozv. rudniških vozičkov [hundov], vagonetov itd.) določene, v železniških tirih nameščene samogibne tehtnice. — 170. Razglas, s katerim se objavljajo predpisi o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi takozv. butyrometrov. — 171. Razglas o uradni preskušnji merskih aparatov.

169.

Razglas trgovskega ministrstva z dne 20. julija 1907. l.,

s katerim se objavljajo predpisi o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi za tehtanje naloženih spravljalnih voz (takozv. rudniških vozičkov [hundov], vagonetov itd.) določene, v železniških tirih nameščene samogibne tehtnice.

Na podstavi ukaza trgovskega ministrstva z dne 23. septembra 1904. l. (drž. zak. št. 111)* se javno naznanjajo po c. kr. komisiji za pravilni meroskus izdani, glede pristojbin po trgovinskem ministrstvu odobreni predpisi o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi za tehtanje naloženih spravljalnih voz (takozv. rudniških vozičkov [hundov], vagonetov itd.) določene, v železniških tirih nameščene samogibne tehtnice.

Ti predpisi dobé moč z dnem, katerega se razglasé.

Fort s. r.

Predpisi

o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi za tehtanje naloženih spravljalnih voz (takozv. rudniških vozičkov [hundov], vagonetov itd.) določene, v železniških tirih nameščene samogibne tehtnice.

I. Popis tehtnice in kako deluje.

V podobah 1 do 5 narisana, v nastopnem opisana samogibna tehtnica se razlikuje le nebstveno od tehtnice, služeče istim namenom, ki je pripuščena v meroskusnouradno preskušnjo in poveritev z razglasom trgovskega ministrstva z dne 24. januarja 1899 l. (drž. zak. št. 18).

1. Vpliv bremena naloženih spravljalnih voz, ki se pripeljejo na kos tira W , se prenese s posredovanjem obeskov V (pod. 1 in 4) na nosilni rezili vzvoda T centezimalne tehtnice (pod. 1 in 3).

Da se zabrani stransko omahovanje tirovega kosa W sta nameščeni dve v rezilih in ponvah pregibni podpori R in R_1 (pod. 1).

Ležišče za vrtilno os vzvoda T je z obeskomo obešeno na vzvod X (vodilni vzvod).

Vodilni vzvod X je z obeskomo y v zvezi z vzvodom H , pregibnim okoli trdne vrtilne osi s , na katerem je nameščena zenačevalna utež G (pod. 1).

2. V primerno močnem stojalu A leži s svojo srednjo ostrico b neenakoramna gredeljnice B v obliki okvirja (pod. 1, 2 in 5).

S končno ostrico s_1 nosilnega vzvoda T in z drogom g se prenese vpliv bremena na eno končno ostrico b_2 gredeljnice B , na drugo končno ostrico b_1 te gredeljnice pa vpliva obremenitev skledice za uteži m (pod. 1).

Nihalna daljava gredeljnice B se omejuje z udarnima klinčkoma d in d_1 (pod. 2), ki sta nameščena na stojalu tehtnice.

Tehtnica se iztaruje s tem, da se tarovalno gradivo naloži v skledico za uteži m (pod. 1); to se mora zgoditi vsakokrat, preden se rabi tehtnica. V ta namen pa se lahko na gredeljnici B namesti tudi utež z vijakom, ki mora biti označena s črko „ T “ ali z besedo „ $tara$ “.

3. Samogibni iztehtovalni mehanizem je razviden iz podob 1 in 5. Med stranskima stenama gredeljnice B je nameščeno prizmatično vodilo C (pod. 5) za primerno dolgo jabelko D , ki se ne dá snemati (pod. 2 in 5).

Na svoji spodnji ploskvi je jabelko nazobčano; v zobe sega na vreteno E primerno postavljeno zobato kolo F in premika, kadar se vrti, jabelko (pod. 2 in 5).

Vreteno E nosi še drugo zobato kolo K , v katero sega zobati drog Z (pod. 5).

Zobati drog deluje kakor gonilna utež, ki poganja z zobatim kolesom K vreteno E in ž njim tudi jabelko D .

V ta namen mora biti zobati drog že sam na sebi primerno težek ali pa se mora poskrbeti z uredbami, da more dobiti primerno težo s tem, da se obremeni z utežmi.

Brzina gibanja zobatega droga Z se uravnava s kolesjem, razvidnim iz podobe 5, z oviro nihala P .

4. Premikanje jabelka D se samogibno zadrži v trenutku, v katerem je prišla gredeljnice B v ravnotežje. V ta namen je na vreteno E nameščeno tretje zobato kolo M , ki sega v zobato kolo N , nameščeno na drugem vretenu E_1 .

Z zobatim kolesom N je v zvezi zaporno zobato kolo N_1 (pod. 5).

Kadar je gredeljnice B v ravnotežju, pride na stojalu tehtnice pritrjeni zaporni zob S , ki ga je dotlej držal na gredeljnici nameščeni jemalnik t , v zaporno zobato kolo N_1 (pod. 1).

Hkratu pripravi na gredeljnici B nameščena rama t_1 utež p do tega, da se nagne in da udari na kljuko r ter sproži šino a .

Z vplivanjem šine a se z drogom c oprosti drugi zaporni zob S_1 rame c_1 in skoči tudi v zaporno zobato kolo N_1 (pod. 1).

S tem se ustavi vrtenje vretena E_1 in ž njim po zobatem kolesu M zvezanega vretena E ; tako se ustavi premikanje jabelka D .

5. Kje stoji vsakčas jabelko, oziroma s premikanjem jabelka iztehtana večja teža naloženega vozička nad njegovo domnevano najmanjšo težo (prim. nastopno točko 6), se lahko prečita na primerno razdeljeni, na vretenu E_1 nameščeni cifrenici z (pod. 5).

Razen tega sta še dve šтели, ki nista razvidni iz podob.

Eno izmed teh štelet, ki ga poganja rama f , ki je v zvezi z drogovjem v , w (pod. 1), dopušča, da se čita število izvršenih posameznih tehtanj, ozir. število vozičkov, ki so se zapored tehtali na tehtnici.

To štelo mora imeti označeno „Število posameznih tehtanj.“

Drugo štelo poganja na vretenu E nameščeno, z zobatim kolesom M s kapico združeno zobato kolo M_1 (pod. 5).

To štelo zapisuje seštevaje domnevano najmanjšo težo presegajoče teže (večje teže) posameznih vozičkov, ki se tehtajo zapored. Opremljeno mora biti prav tako kakor cifrenica z z besedo „kilogram“ ali z oznamenilom „ kg “.

Zveza obeh štelet s stojalom tehtnice se mora dati zavarovati s tem, da se namestijo meroskusni kolki.

6. Preden se začne tehtati, je vzeti za posamezne naložene vozičke, ki se bodo tehtali, primerno skupno najmanjšo težo.

Stoti del domnevane najmanjše teže je v preiskanih utežih naložiti na skledico za uteži m po prej tarovane tehtnice (prim. točko 2).

Čisto težo obremenitve vseh tehtanih vozičkov je na podstavi napovedi v prejšnji točki 5 omenjenih štelet preračunati v zmislu določil točke 13.

7. Dovoljeno je spredaj popisano tehtnico opremiti z uredbami (zaporami vožnje, zaporami tira), ki branijo, da se voziček, ki ga je tehtati, ne more odpeljati, preden se je zabeležil uspeh tehtanja.

S temi voznimi zaporami, ki se v primernih trenutkih poganjajo samogibno, se lahko združijo tudi semaforške rame. Kako se nameščajo take vozne zapore, je za en način razvidno iz podob 1 in 4.

Te eventualne uredbe pa ne smejo vplivati na pravilnost uspehov tehtanja.

8. Ta spravljalna tehtnica mora vobče ustrezati predpisom o meroskusu in kolkovanju spravljalnih tehtnic za premog itd., objavljenih z razglasom trgovskega ministrstva z dne 26. junija 1898. l. (drž. zak. št. 112).

Temu primerno mora biti tudi na lahko vidnem mestu tehtnice prikovana kovinska tablica.

Zakovice morajo dopuščati, da se vdari nanje meroskusni kolek.

Na tablici je napraviti naslednji napis:

„Spravljalna tehtnica za
za bremena do kilogramov.

Natančnost tehtanja: pol odstotka.

Pazite na pripadajočo izvidnico.“

Razen tega mora biti na tej napisni tablici povedano ime in stanovišče izdelovalca in tekoča fabrikacijska številka. Črke in številke tega napisa morajo imeti več nego 7 mm.

9. Na tablici povedana fabrikacijska številka mora biti nameščena tudi na nosilnem vzvodu T , na gredeljnici B in na jabelku D .

10. Kadar se rabi tehtnica, se pogrezne kos tira W , čim se je voziček pripeljal nanj, in se dvigne zenačevalna utež G . Hkratu se pogrezne z vodilnim vzvodom X zvezano drogove O in ž njim tudi rama A_1 .

Na rami A_1 nameščeni nos n odpre kljuko r_1 , s tem se oprosti zobati drog Z , ki poganja jabelko D tako, kakor je povedano v točki 3, tako dolgo, da doseže gredeljnica B ravnotežje in je torej izvršeno tehtanje vozička (pod. 1).

V tem trenutku se ustavi premikanje jabelka, ozir. zobatega droga. (Prim. izvajanja v sprednjih točkah 3 in 4.)

11. Ko se je pretehtani voziček odpeljal s kosa tira W , se pogrezne zenačevalna utež G in potegne vodilni vzvod X z drogovjem O vred navzgor.

S tem se dvigneta tudi rama A_1 in zobati drog Z tja, kjer sta bila s početka. Prav tako se postavi vsled

posega zobatega droga Z v zobato kolo K jabelko D in cifrenica z v lego pri ničli (pod. 5).

Z ramo A_1 se dvigne tudi drogove v , w , s tem vjame na eni strani kljuka r šino a in zaporni zob S_1 se dvigne iz zapornega zobatega kolesa N_1 ; na drugi strani se osvobodi vzvod L , ki spravi potem s primernim vplivom utež p v njeno prvotno lego k rami t_1 (pod. 1).

12. Da se omilijo sunki, ki nastajajo ob obremenitvi in razbremenitvi kosa tira W , je nameščena pri teh tehtnicah primerna blažilna uredba Y (pod. 1).

13. Ko se je sklenila vrsta tehtanja, se poizve čista teža gradiva, ki se je prevažalo na vseh na tehtnici stehtanih vozičkih, tako, da se k produktu iz domnevane najmanjše teže (prim. točko 6) s številom izvršenih tehtanj prišteje vsota iztehtanih višjih tež in se od te končne vsote odbije znana lastna teža dotičnih pretehtanih vozičkov.

Za ta preračun potrebne podatke, t. j. vsoto iztehtanih večjih tež in število izvršenih posameznih tehtanj je prečitati z dotičnih štel (prim. točko 5).

Lastna teža vozičkov, ki pridejo v poštev, se mora ločeno poizvedeti na pravilno preskušeni tehtnici.

14. Pri tehtnici, ki je narisana v podobah 1 do 5 in popisana spredaj, je nameščena samogibna tehtalna uredba spodaj pod visečimi šinami tira viseče železnice.

Dovoljeno pa je samogibno tehtalno uredbo namestiti tudi zgoraj nad šinami tira.

Isto nameščanje samogibne tehtalne uredbe je tudi dopustno, če se uporablja tehtnica pri železnici na škripec s trdno ležečim tirom.

V tem primeru je tudi nadalje dovoljeno pod mostom tehtnice ležeči mehanizem razviti tako kakor pri nagibnih tehtnicah, dodatno pripuščenih v meroskusnouradno preskušnjo in poveritev z razglasom trgovskega ministrstva z dne 13. julija 1906. l. (drž. zak. št. 147). Prav tako je tudi take tehtnice podvreči meroskusnouradnemu ravnanju, pri katerih je nosilni vzvod T (pod. 1) nadomeščen z drugim pripustnim vzvodnim sestavom.

II. Meroskušališče, preskušnja in kolkovanje.

15. Meroskusnouradna preskušnja in kolkovanje predpisane tehtnice se pridržuje, dokler se

drugače ne ukrene, meroskusnim uradom na sedežu meroskusnih nadzorništiev. Uradno dejanje se lahko izvrši na prošnjo stranke, ki jo je staviti vsakčas pristojnemu meroskusnemu nadzorništvu, ali v fabriškem prostoru (ozir. v popravljalnici) ali pa na kraju, kjer se rabi tehtnica.

16. Ob meroskusnouradni preskušnji teh tehtnic se je držati v navodilu navedenega postopka in je tehtnico kolkovati le tedaj:

- a) ako razlika srednje vrednosti iz 20 napovedi tehtnice od dolžne vrednosti ne znaša več nego pol odstotka te vrednosti in
- b) ako znaša razlika napovedi tehtnice od dolžne vrednosti pri posameznem tehtanju k večjemu en odstotek dolžne vrednosti.

17. Kolkuje se na glavicah tistih zakovic, ki spajajo v prejšnji točki 8 omenjeno napisno tablico s stojalom tehtnice.

Enemu izmed teh meroskusnih kolkov je pristani tekočo letno številko.

Razen tega je namestiti kolkovno znamenje na nosilnem vzvodu *T*, na gredeljnici *B*, na jabelku *D* in končno zvezo obeh štel s stojalom tehtnice (prim. točko 5) zavarovati s tem, da se udarijo nanjo meroskusni kolki.

18. K vsaki meroskusnouradno poverjeni tehtnici se izda izvidnica.

Ta izvidnica ima na sprednji strani ime in bivališče izdelovalca, fabrikacijsko številko tehtnice, napoved najmanjše teže vozičkov, ki se tehtajo na tehtnici, ter napoved največje nadteže, ki jo je iztehtati s tehtnico. Razen tega je na sprednji strani izvidnice navedena dobavljene veljavnosti, ki se odmerja s 13 mesci in ki jo je računati od dneva izdaje, in potrdilo o plačani meroskusni pristojbini.

Zadaj na izvidnici je kratko navodilo za rabo tehtnice.

19. Ako je stranka izgubila k tehtnici spadajočo izvidnico ali ako je izvidnica postala nerabna, se lahko zaprosi izdaja njenega duplikata, in sicer na tistem meroskusnem nadzorništvu, v čigar okraju se je tehtnica meroskusnouradno preskusila in poverila.

Za vsak duplikat potrebno kolkovno znamko v vrednostnem znesku 2 K je priložiti kolku zavézani prošnji in je v vlogi navesti fabrikacijsko številko tehtnice in ime in bivališče izdelovalca.

Za izdajo duplikata je treba plačati, ako ni izvirne izvidnice, znesek 60 h, ako je predložena izvirna izvidnica, znesek 20 h.

III. Meroskusne pristojbine.

20. Za meroskusnouradno preskušnjo in poveritev predpisane tehtnice je plačati:

- a) osnovne takse 6 K
- b) nadalje za vsakih 100 kg pripustne največje obremenitve 5 „;

eventualni ostanek se računi polno (za 100 kg).

21. Za meroskusnouradno preskušnjo brez kolkovanja je plačati polno v sprednji točki pod a) navedeno pristojbino in polovico v sprednji točki pod b) navedene pristojbine.

22. Razen tega mora stranka preskrbeti za izvršitev uradnih dejanj potrebne tehniške uredbe in druge pripomočke, pripraviti potrebne pomožne moči in plačati stroške, da se pošlje meroskusni organ.

IV. Dodatni meroskus.

23. Preden poteče doba veljavnosti pripadajoče izvidnice (prim. točko 18), je treba te tehtnice dodatno preskusiti; prav tako, če izgubi tehtnica sposobnost za rabo.

Ob dodatnem meroskusu veljajo glede mej pogreškov za prvi meroskus predpisane vrednosti (prim. točko 16).

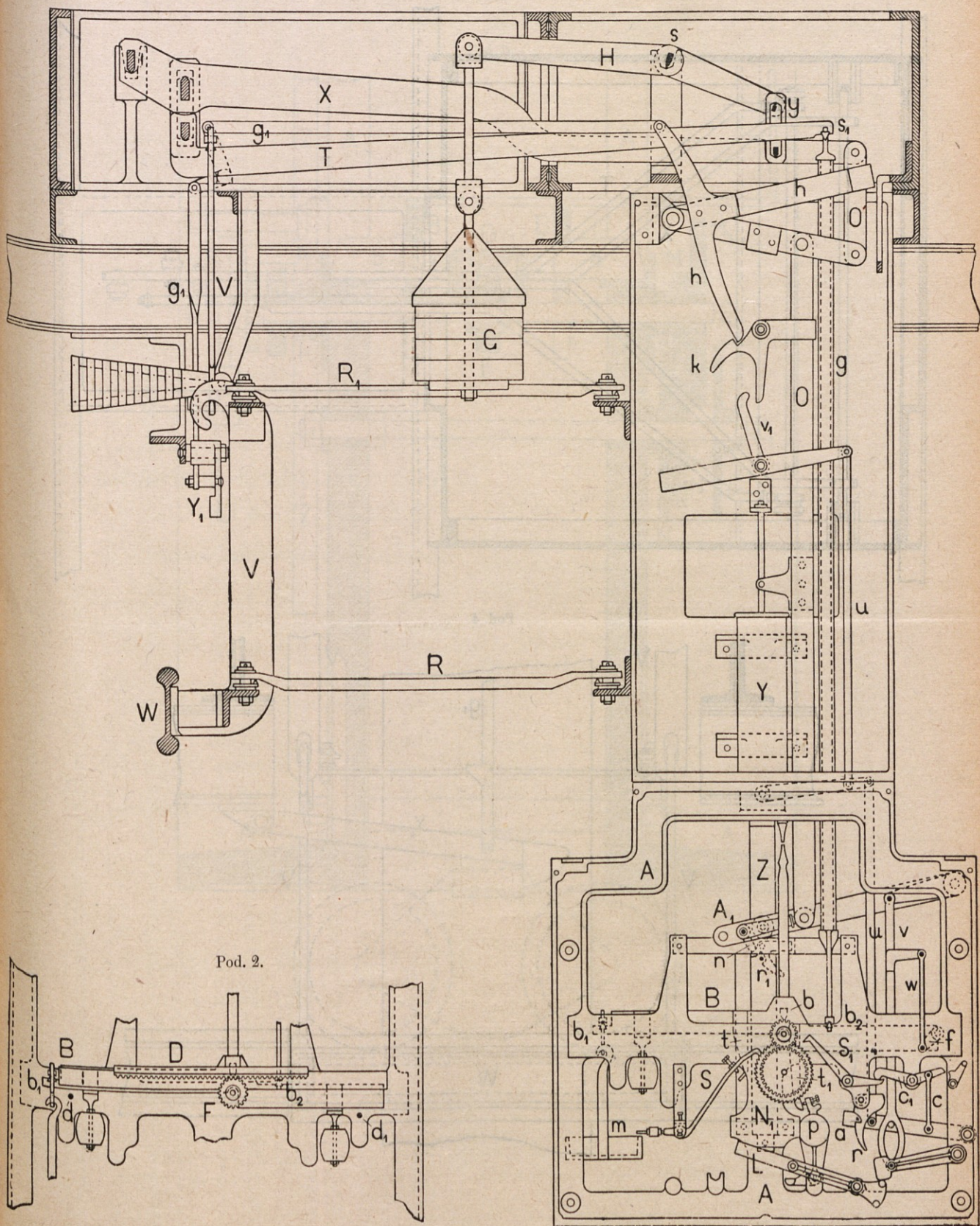
Za dodatne meroskuse je treba plačati polne, v oddelku III ustanovljene pristojbine.

Na Dunaju, 28. dne junija 1907. l.

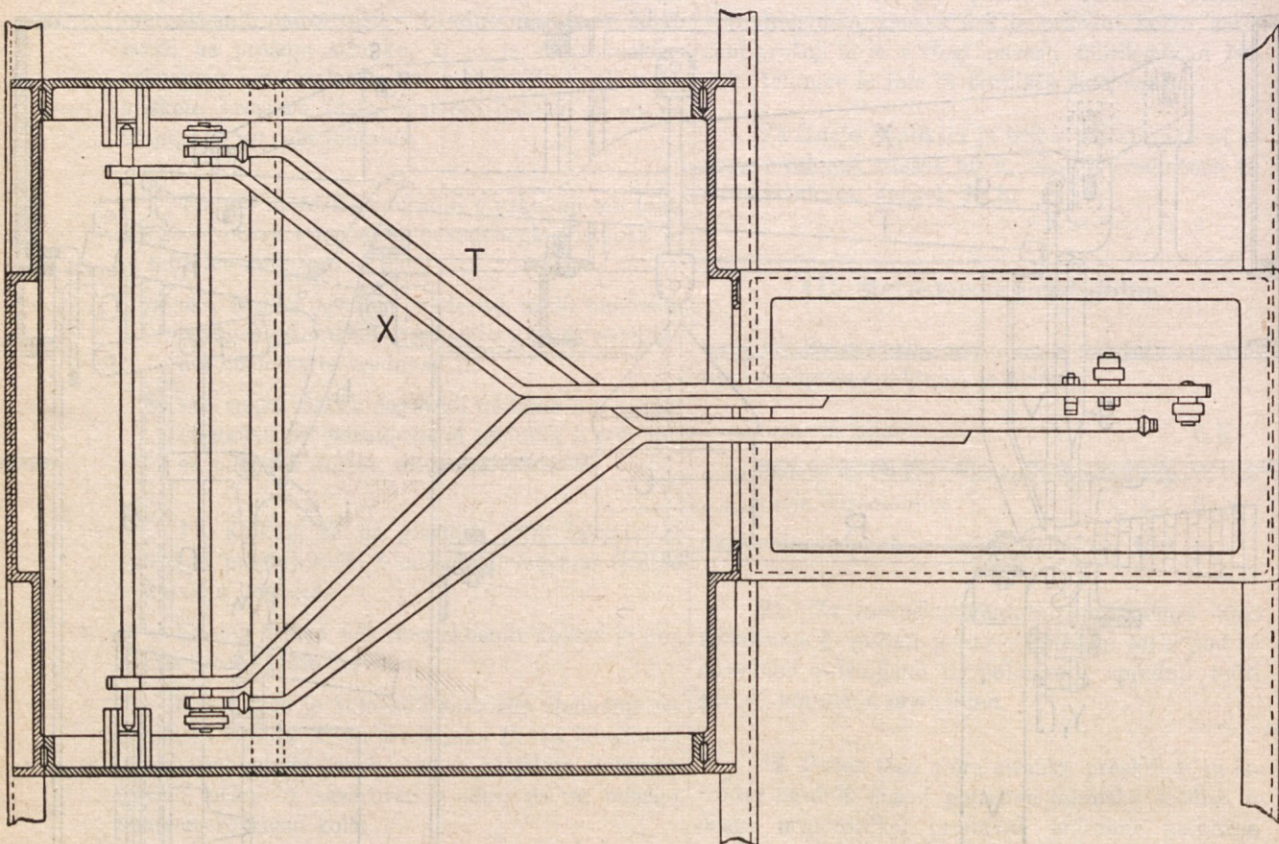
C. kr. komisija za pravilni meroskus:

Lang s. r.

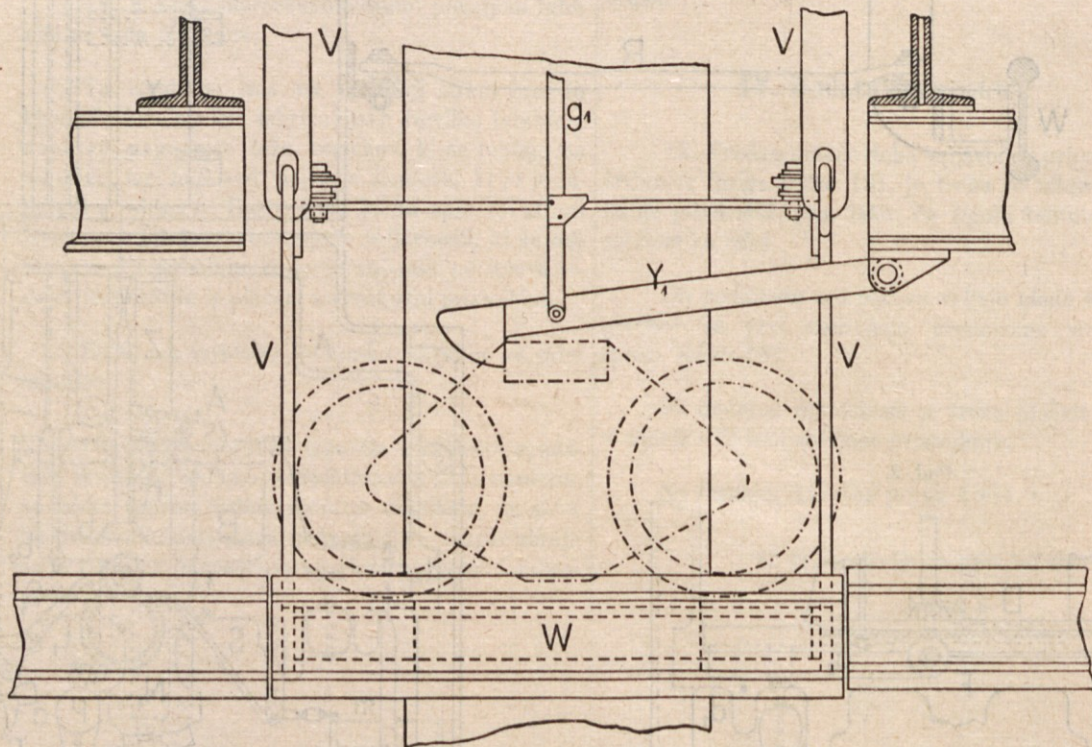
Pod. 1.

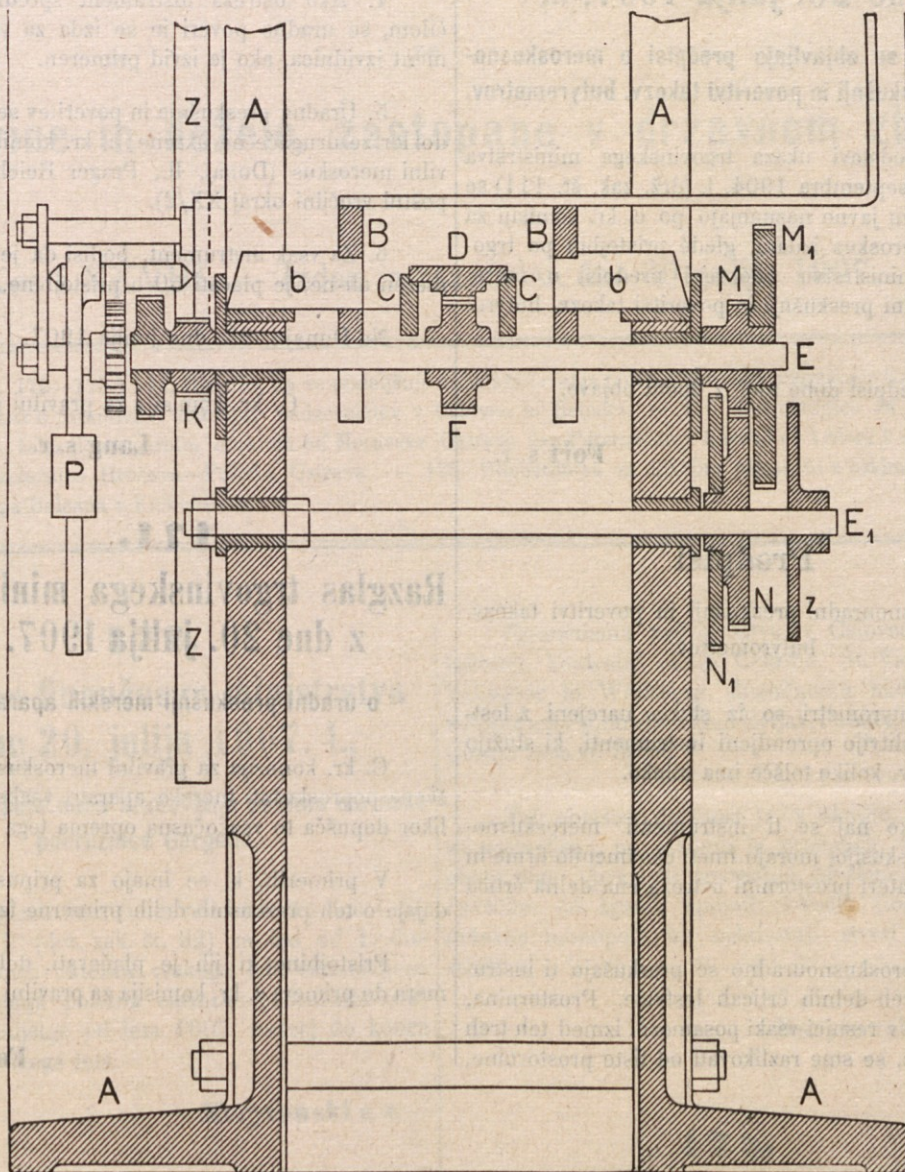
Pod. 3.

Pod. 4.

Pod. 5.

170.

Razglas trgovinskega ministrstva z dne 20. julija 1907. l.,

s katerim se objavljajo predpisi o meroskusno-
uradni preskušnji in poveritvi takozv. butyrometrov.

Na podstavi ukaza trgovinskega ministrstva z dne 23. septembra 1904. l. (drž. zak. št. 111) se v nastopnem javno naznanjajo po c. kr. komisiji za pravilni meroskus izdani, gledé pristojbin po trgovinskem ministrstvu odobreni predpisi o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi takozv. butyrometrov.

Ti predpisi dobé moč z dnem objave.

Foršt s. r.

Predpisi

o meroskusnouradni preskušnji in poveritvi takozv. butyrometrov.

1. Butyrometri so iz stekla narejeni, z lestvično razdelitvijo opremljeni instrumenti, ki služijo za določitev, koliko tolšče ima mleko.

2. Ako naj se ti instrumenti meroskusnouradno preskusijo, morajo imeti oznamenilo firme in napoved, kateri prostornini ustreza ena delna črtica lestvice.

3. Meroskusnouradno se preskušajo ti instrumenti na treh delnih črticah lestvice. Prostornina, ustrežajoča v resnici vsaki posamezni izmed teh treh delnih črtic, se sme razlikovati od tiste prostornine,

ki se pokaže iz številke delnih črtic v zvezi z napovedjo na instrumentu nad vrednost enega lestvičnega dela, k večjemu za en odstotek.

4. Ako ustreza instrument sprednjim določilom, se uradno poveri in se izda za vsak instrument izvidnica, ako je izvid primeren.

5. Uradna preskušnja in poveritev se pridržuje, dokler se drugače ne ukrene, c. kr. komisiji za pravilni meroskus (Dunaj, II., Prager Reichsstraße 1, poštni vročilni okraj XX/2).

6. Za vsak instrument, bodisi da je izvid primeren ali ne, je plačati 50 h pristojbine.

Na Dunaju, 28. dne junija 1907. l.

C. kr. komisija za pravilni meroskus:

Lang s. r.

171.

Razglas trgovinskega ministrstva z dne 20. julija 1907. l.

o uradni preskušnji merskih aparatov.

C. kr. komisija za pravilni meroskus je pooblaščená popreskušati merske aparate vsake vrste, kolikor dopušča to vsakočasna oprema tega zavoda.

V primerih, ki se imajo za pripustne, se izdajajo o teh preskusnih delih primerne izvidnice.

Pristojbine, ki jih je plačevati, določi od primera do primera c. kr. komisija za pravilni meroskus.

Foršt s. r.